

Іваненко С. В.

ORCID 0000-0002-7861-1077

Кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування
Запорізького національного університету
(м. Запоріжжя, Україна) E-mail: stasiv19@ukr.net

Тищенко В. О.

ORCID 0000-0002-9540-9612

Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту
Запорізького національного університету
(м. Запоріжжя, Україна) E-mail: valeri-znu@ukr.net

ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАПОРІЗЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У статті розглянута авторська Концепція вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті. Підходи до сучасної організації іноземної підготовки студентів немовних спеціальностей дають змогу виявити й різнобічно описати суттєві властивості навчання. Зазначено, що вивчення іноземних мов у професійно-орієнтованому сенсі визнається пріоритетним напрямком в оновленні освіти. Виявлені й описані чинники, що заважають підвищенню якості викладання іноземних мов.

Мета роботи – обґрунтувати вдосконалення Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті з урахуванням специфіки іноземної професійно-орієнтованої підготовки студентів немовних факультетів. **Об'єкт дослідження** – процес вивчення іноземних мов для іноземної підготовки. **Суб'єкт дослідження** – студенти немовних спеціальностей.

Методологія дослідження ґрунтувалась на відповідному методологічному інструментарії: аналіз та узагальнення даних спеціальної літератури та інтернет-ресурсів, контент і мета-аналіз, практичний досвід роботи провідних спеціалістів в галузі іноземної підготовки.

Результати дослідження. Засвідчено, що є базовою умовою для встановлення ефективності навчання. Проаналізовані результати анкетування студентів перших і других курсів немовних факультетів Запорізького національного університету. Обґрунтовано системний підхід в організації навчання іноземним мовам за професійним спрямуванням. Засвідчено, що Концепцією передбачається вивчення іноземних мов та досягнення рівня володіння мовою B2, який є стандартом для освітнього ступеня бакалавра і забезпечує спеціальні дисципліни залежно від факультету. Вказано на важливість врахування певної специфіки при вивченні іноземних мов, спрямованості на реалізацію завдань майбутньої професійної діяльності випускника.

Висновки. Визначено шляхи вдосконалення Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті методичних основ керування процесом вивчення іноземних мов з урахуванням сучасних тенденцій розвитку іноземної підготовки.

Ключові слова: іноземна професійно-орієнтована підготовка, студенти немовних спеціальностей, Концепція, системний підхід, проблеми функціонування.

Постановка проблеми. Серед багаточисельних досліджень в галузі іноземної підготовки можна звернути увагу на такі: [5, 10, 12]. Проблемам професійно-орієнтованої підготовки присвячені роботи: [9, 17]. Відображені в працях лінгвістичні, психолінгвістичні, методичні проблеми формування іноземних комунікативних та професійних компетенцій і компетентностей [3, 6, 8]. Проведений аналіз вказує на проблему щодо ефективності іноземної підготовки студентів немовних спеціальностей закладів вищої освіти, та засвідчує необхідність удосконалення авторської Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті [4, 7]. Все вищезазначене вказало на актуальність нашого дослідження.

Роботу виконано відповідно до плану наукових досліджень кафедри педагогіки та психології Запорізького національного університету за темою «Психолого-педагогічні засади розвитку компетентності суб'єктів освітнього простору» (номер держреєстрації 0116U004863).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Ефективність оволодіння іноземною мовою залежить від засвоєння студентами семантичних, синтаксичних, фонетичних засобів [13, 23]. Так, на думку М. Полюжина, концепція має пласти, а лексеми – семеми; концепт має зміст, а лексеми – семантик [15]. Тому, метою навчання є формування утилітарних навичок та вмінь у конкретних прагматичних цілях, й відповідно, зміст навчання є аналогічним – формування певних навичок та вмінь. Показником рівня сформованості професійно-орієнтованої в мовному сенсі особистості науковцями визначено професійну комунікативну компетенцію іноземної мови, професійну міжкультурну компетенцію та рефлексивну компетенцію іноземної мови. Базовими умовами оволодіння іноземною мовою є фонетика та синтаксис. Для смислового структурування мовного потоку – синтаксичними. Для формування і формулювання мовного задуму за допомогою лексичних засобів використовують семантичні засоби [10, 21]. Таким чином, визначення інтонаційно-фонологічного, морфолого-синтаксичного і лексико-семантичного рівнів – є необхідною умовою для встановлення ефективності навчання.

Мета – обґрунтувати вдосконалення Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті з урахуванням специфіки іншомовної професійно-орієнтованої підготовки студентів немовних факультетів.

У процесі розв'язання завдань застосовувалися такі *методи дослідження*: аналіз та узагальнення даних спеціальної літератури та інтернет-ресурсів, контент і мета-аналіз, практичний досвід роботи провідних спеціалістів в галузі іншомовної підготовки.

Результати дослідження. Аналіз шляхів підвищення якості вивчення іноземних мов на немовних факультетах, вказав на те, що студенти немовних спеціальностей відчують необхідність і важливість серйозного вивчення іноземних мов, але при цьому вони зауважують на низку вимог як до викладання цієї дисципліни, так і до самих викладачів. Так, результати анкетування студентів перших і других курсів немовних факультетів Запорізького національного університету вказали на необхідність обов'язкового використання сучасних інформаційних технологій та технічних засобів під час навчання, про що наголошується в працях Valeriy Yu. Vykov et al, О. Ю. Надеждіної, О. М. Шіліної та ін. [11, 22]; залучення інноваційних цікавих методик; заміна старих підручників на нові з творчими, розвиваючими завданнями розмовного характеру, на це звернута увага в дослідженнях О. О. Заболотської, С. Ю. Ніколаєвої та ін. [2, 12]; збільшення кількості аудиторних практичних занять; залучення до проведення занять викладачів, які мають вищий професійний рівень підготовки та іноземних фахівців; дослідження зарубіжних освітніх тенденцій засвідчено у роботах Т. А. Чаюк та ін. [19].

Від того, наскільки сам викладач є компетентним педагогом і знавцем іноземної мови, залежить і якість викладання, і рівень зацікавленості у вивченні іноземної мови з боку студентів. В першу чергу, хотілося б назвати деякі чинники, які заважають підвищенню якості викладання іноземних мов. Це на наш погляд:

- абстрактний характер викладання іноземної мови;
- протиріччя між традиційними й інноваційними сучасними теоріями, методами і вимогами – як навчати;
- проблема навчальних матеріалів – чому навчати;
- недостатня увага щодо формування мовних компетенцій (вживання фразових дієслів (**do in, do to, do up, do for, do out, do down, do over, do with – make out, make out, make of, make up, make away with, make down**), а також типових коллокацій, тобто характерних для автентичної мови словосполучень (**do business, do nothing, do someone a favour, do the cooking, do the housework, do the shopping, do the washing up, do your best, do your hair, do your homework – make a difference, make a mess, make a mistake, make a noise, make an effort, make furniture, make money, make progress, make room, make trouble etc.**));

- вимога якості і одночасне скорочення аудиторних годин, які виділяються на вивчення іноземних мов;
- певна реконструкція роботи «когнітивних» механізмів уживання й розвитку мови;
- низький рівень іншомовної підготовки абітурієнтів (тестування першокурсників з іноземної мови показує, що тільки близько 25% підтверджують свою оцінку шкільного атестата з іноземної мови);
- необхідність унормування у відповідності до загальноєвропейських вимог, що застосовані в Європейській асоціації із забезпечення якості вищої освіти (European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA));

- відсутність прагматичного підходу до проблеми навчання іноземним мовам, неможливість чітко ставити мету і завдання конкретного курсу;

- в аудиторних умовах домінуючу роль відіграє рідна мова, друга мова – виникає як продукт вивчення за посередництвом рідної, що призводить до явища інтерференції контактуючих мовних систем;

- концентрація уваги на вивченні іноземної мови та ігнорування рідної мови (оволодіння іноземною мовою повинно супроводжуватися також вивченням культури мовлення рідною мовою);

- перебудова відносин «студент – викладач».

Все це визначає актуальність проблеми підвищення якості іншомовної професійно-орієнтованої підготовки випускників немовних факультетів, що можливо тільки при використанні системного походу в організації навчання іноземним мовам за професійним спрямуванням. При такій кількості аудиторних годин студент в більшій мірі повинен працювати самостійно, що не завжди є ефективним, з огляду на специфіку предмета, вкрай необхідна також і колективна робота – в парі, групі.

Тільки за умови системності у всіх аспектах процесу вивчення іноземних мов можна очікувати не лише стійких результатів, а й подальшого підвищення якості знань. Системний підхід при вивченні іноземних мов на немовних факультетах має за своєю суттю поетапне і постійне вивчення іноземної мови протягом всього періоду навчання у ЗВО.

Отже, основним завданням вивчення дисципліни «Англійська (німецька, французька) мова професійно-комунікативної спрямованості», що передбачає Концепція вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті є досягнення рівня володіння мовою B2, який є стандартом для освітнього ступеня бакалавра і забезпечує спеціальні дисципліни залежно від факультету, де навчається студент [7]. Крім звичних форм контролю, таких як іспити і залки, на студентів очікують наприкінці 4, 6 і 7 семестрів підсумкове тестування з метою визначення рівня загальної іншомовної підготовки згідно з рекомендаціями Ради ЄС «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (англ. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment, CEFR) [20]. Планується, що курс вивчення іноземної мови завершуватиме кваліфікаційний іспит, що дає право на одержання сертифіката з записом на зразок: «склав державний екзамен з іноземної мови з оцінкою «_» і може працювати за спеціальністю з використанням даної іноземної мови».

У зв'язку з цим, що більшість сучасних проблем функціонування та подальше впровадження іншомовної підготовки студентів немовних спеціальностей мають інституціональне походження, виникла необхідність застосування інституціонального підходу, який здатен найбільш повно забезпечити вивчення мов в її безпосередньому взаємозв'язку з якістю викладання. Інституціоналізація норм пов'язана з «деінституціоналізацією» фреймів, домінуючих в існуючих інституційних полях, а також навмисним конструюванням стратегічних фреймів, які надають новизни, поданому на трансформацію, існуючому інституційному порядку [1, 14]. Тому творче використання різноаспектних методологічних інституціональних підходів відкриває можливості подальшої ефективної реалізації запровадженої авторської Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті.

На наш погляд, освітній стандарт ЗВО вимагає врахування певної специфіки при вивченні іноземних мов, спрямованості на реалізацію завдань майбутньої професійної діяльності випускника. Особливо актуальним є питання про підхід до навчання іноземних мов на немовних факультетах на професійно-орієнтованих засадах, який передбачає формування в студентів спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей відповідного мислення. Під цим ми розуміємо навчання, яке базується на обліку потреб студентів при вивченні іноземних мов, які диктуються особливостями отриманої професії або спеціальності.

Лінгвістичному складнику при міждисциплінарному підході повинна приділятися головна увага, що надає можливість у професійно-орієнтованому спілкуванні, що об'єднує знання з граматики, фонетики, термінологічної лексики. Тому одним важливим аспектом реалізації оновленої Концепції є створення викладачами фахових дисциплін різних факультетів у дієвій співпраці з науковцями факультету іноземної філології і кафедри іноземних мов професійного спрямування, зокрема, навчально-методичних матеріалів для викладання фахових дисциплін іноземною мовою для бакалаврів і магістрів немовних спеціальностей. Ефективне формування комунікативної компетенції студентів немовних спеціальностей відбудеться лише за умови створення лінгвопрофесійного середовища. Відповідні знання, практичні вміння, що формуються і вдосконалюються протягом навчання складають фундамент комунікативної компетенції, як однієї з засадничих компетенцій професійної компетентності майбутніх фахівців. Для свідомого опанування конекторами, зв'язними програмами висловлювання, різноманітними граматичними структурами необхідна мобілізація активності і пізнавальної мотивації до набуття відповідних навичок [9]. У Загальноєвропейських рекомендаціях зазначено на певних дескрипторах, що передбачають використання колоквіалізмів та ідіоматичних зворотів із усвідомленням асоціативного й конотативного рівнів значень, що розроблені для лінгвістичної, прагматичної, соціолінгвістичної компетенцій [12].

Принагідно маніфестуємо, що системний підхід в організації вивчення іноземних мов за професійним спрямуванням на немовних факультетах ЗВО повинен базуватися на безперервній основі вивчення іноземних мов протягом усього періоду навчання студента за рахунок збільшення аудиторних годин, проведення факультативних занять, інтенсивних курсів, підготовки і проведення навчальних занять (лекцій, семінарів, практичних робіт) з профільних дисциплін викладачами профільних кафедр на іноземній мові, що включає, звичайно ж, відповідну перепідготовку і підвищення кваліфікації викладачів.

Розвиток мотивації до навчання іноземній мові у ЗВО повинно будуватися на досягненні успіху, що вимагає створення особливої за змістом навчальної програми та нових інструментів навчання, які забезпечать її виконання в сучасному інформаційному просторі. Необхідно також приділяти увагу не лише причинам зниження мотивації у студентів немовних спеціальностей при вивченні іноземної мови, а також – умов і способів її підвищення [18].

Науковці дійшли висновку щодо формування концепту й концепції, загалом, фрейм-структурами та гештальтом [8]; значеннями відповідних слів і конотацій [15, 16]. Таким чином, успіх оновленої Концепції визначав би перехід від апріорного заперечення або підходу до вироблення змістовної критичної позиції до нього, що допоможе розробити свідомі і в той же час операціональні дослідні схеми, недолік яких як і раніше відчутний гостро. Нова Концепція повинна утворити не жорсткий каркас, а гнучку підтримуючу структуру, яка змінюється під впливом практичних дій, та включати типові засоби заповнення цієї структури, що ще більш тісніше пов'яже їх з практиками повсякденної дії.

Висновки. Визначено шляхи вдосконалення Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті методичних основ керування процесом вивчення іноземних мов з урахуванням сучасних тенденцій розвитку іншомовної підготовки.

Перспективи подальших наукових розвідок у даному напрямку є перевірка ефективності розробленої нами «Концепції вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті» у процесі іншомовної підготовки студентів немовних спеціальностей та її вдосконалення у разі виявлення в ході апробації певних недоліків.

References

1. Гофман И. Анализ фреймов: эссе об организации повседневного опыта. Москва: Институт социологии, 2003. С. 2–5.
Gofman, I. (2003). Analiz freymov: esse ob organizatsii povsednevnogo opyta [Frame Analysis: An Essay on organizing everyday experience]. Moscow, Russia: Institute of Sociology.
2. Заболотська О. О. Іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей в умовах глобалізації. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2015. № 67. С. 232–240.
Zabolotska, O. O. (2015). Inshomovna pidhotovka studentiv nemovnykh spetsial'nostey v umovakh hlobalizatsiyi [Foreign students prepare non-language specialty under globalization]. *Zbirnyk naukovykh prats' Kherson's'koho derzhavnoho universytetu. Pedagogichni nauky – Collection of scientific works of Kherson State University. Educational Sciences*, 67, 232–240.
3. Іваненко С. В. Комунікативно-орієнтований підхід до навчання іноземним мовам у закладах вищої освіти. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 4 (160) / Нац. ун-т «Черн. колегіум» імені Т. Г. Шевченка; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів: НУЧК, 2019. С. 3–8. (Серія: Педагогічні науки).
Ivanenko, S. V. (2019). Komunikativno-oriyentovanyu pidkhid do navchannya inozemnym movam u zakladakh vyshchoyi osvity [Communicative-oriented approach in teaching foreign languages in higher educational institutions]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T. H. Shevchenka. Vyp. 4 (160) – Bulletin of the T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»*. Issue 159. Chernihiv: NUChK, 3–8. (Serija: Pedagogichni nauky) [Educational Sciences Series].
4. Іваненко С. В. Методологическая основа концепции контроля изучения иностранных языков студентами неязыковых специальностей. *Вісник післядипломної освіти*. Вип. 10 (39). Університет менеджменту освіти національної академії педагогічних наук України. Київ, 2019. С. 88–102. (Серія: Педагогічні науки).
Ivanenko, S. V. (2019). Metodologicheskaya osnova kontseptsii kontrolya izucheniya inostrannykh yazykov studentami neyazykovykh spetsial'nostey [Methodological basis of the conception of control of foreign languages study by students of non-linguistic specialties]. *Visnyk pislidyplomnoi osvity. Universytet menedzhmentu osvity natsional'noyi akademiyi pedagogichnykh nauk Ukrayiny – Bulletin of Postgraduate education. Higher Educational Institution «University Of Educational Management»*, 88–102. Kyiv:10 (39). Serija: Pedagogichni nauky [Educational Sciences Series].
5. Іваненко С. В. Иноязычная подготовка студентов неязыковых специальностей в Запорожском национальном университете. *Збірник наукових праць Уманського Державного Педагогічного Університету*. 2019. № 4 (2019). С. 63–73.
Ivanenko, S. V. (2019). Inoyazychnaya podgotovka studentov neyazykovykh spetsial'nostey v Zaporozhskom Natsional'nom Universitete [Foreign language training of students of non-linguistic specialties in Zaporizhzhia National University]. *Zbirnyk naukovykh prats' Umans'koho Derzhavnoho Pedagogichnoho Universytetu – Collection of scientific works of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*, 4, 63-73.
6. Ирисханова К. М. Общевропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, преподавание, оценка. Департамент современных языков Директората по образованию, культуре и спорту Совета Европы. Москва, 2005, 247 с.
Iriskhanova, K. M. (2005). Obshcheevropejskie kompetencii vladeniya inostrannym yazykom: izuchenie, prepodavanie, ocenka [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Department of Modern Languages, Directorate-General of Education, Culture and Sports of Council of Europe]. Departament sovremennyh yazykov Direktorata po obrazovaniyu, kul'ture i sportu Soveta Evropy. Moscow, Russia.
7. Концепція вивчення іноземних мов у Запорізькому національному університеті. [Elektronnyi resurs]. URL: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/kontsepts_ia_vivchennya_nozemnykh_mov_u_znu.pdf. (дата звернення 20.04.2020).
Kontseptsiiia vivchennia inozemnykh mov u Zaporizkomu natsionalnomu universyteti [The Concept of foreign language learning in Zaporizhzhia National University]. Retrieved from: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/kontsepts_ia_vivchennya_nozemnykh_mov_u_znu.pdf.
8. Лебедько М. Г. Когнитивные аспекты взаимодействия языка и культуры: сопоставление американской и русской темпоральных концептосфер: автореф. дис. ... д-ра. филол. наук. Москва: [б. и.], 2002. 23 с.
Lebed'ko, M. G. (2002). Kognitivnyye aspekty vzaimodeystviya yazyka i kul'tury: sopostavleniye amerikanskoj i russkoj temporal'nykh kontseptosfer [Cognitive aspects of the interaction of language and culture: a comparison of American and Russian temporal conceptual spheres]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Moscow, Russia.
9. Макухіна С. В. Модернізація іншомовної підготовки майбутніх спеціалістів аграрної галузі у сфері професійної діяльності. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 3. Т. 2. С. 12–15.
Makuhina, S. V. (2010). Modernizatsiya inshomovnoyi pidhotovky maybutnikh spetsialistiv ahrarnoyi haluzi u sferi profesiyanoi diyal'nosti [Modernization of foreign preparation of future specialists of agrarian

- industry in the field of professional activity]. *Zakarpats'ki filolohichni studiyi – Transcarpathian philological studios*, Issue 3, 12-15.
10. Мильруд Р. П., Максимова И. Р., Матиенко А. В. Оценка качества обучения иностранным языкам на материале тестирования. *Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки*, 2005. Вып. 1 (37). С. 95–104.
Mil'rud, R. P., Maksimova, I. R., & Matiyenko, A. V. (2005). Otsenka kachestva obucheniya inostrannym yazykam na materiale testirovaniya [Assessment of the quality of teaching foreign languages on the test material]. *Vestnik Tambovskogo universiteta – Bulletin of the Tambov University. Seriya: Gumanitarnyye nauki – Humanities Sciences Series*, Issue 1(37), 95–104.
 11. Надеждина Е. Ю., Шилина Е. Н. Использование современных информационно-коммуникационных технологий в процессе обучения студентов иностранным языкам в неязыковом вузе. *Концепт (Педагогические науки)*, 2018. № 11. С. 983–991.
Nadezhkina, E. Yu., Shilina, E. N. (2018). Ispol'zovaniye sovremennykh informatsionno-kommunikatsionnykh tekhnologiy v protsesse obucheniya studentov inostrannym yazykam v neyazykovom vuze [The use of modern information and communication technologies in the process of teaching foreign languages in a non-linguistic institution]. *Kontsept (Pedagogicheskiye nauki) – Konzept (Pedagogical sciences)*, 983–991.
 12. Николаева С. Ю. Основы современной методики викладання іноземних мов. Київ: Ленвіт, 2008, 285 с.
Nikolaieva, S. Yu. (2008). *Osnovy suchasnoyi metodyky vykladannya inozemnykh mov* [Fundamentals of modern methods of teaching foreign languages]. Kyiv, Ukraina: Lenvit.
 13. Пассов Е. И. Коммуникативное иноязычное образование: готовим к диалогу культур. Минск: Лексис, 2003. 184 с.
Passov, Ye. I. (2003). *Kommunikativnoye inoyazychnoye obrazovaniye: gotovim k dialogu kul'tur* [Communicative foreign language education: preparing for a dialogue of cultures]. Minsk: Leksis.
 14. Патрушев С. В. Гражданская активность: институциональный подход (перспективы исследования): Полис. 2009. Т. 6. 25 с.
Patrushev, S. V. (2009). *Grazhdanskaya aktivnost': institutsional'nyu podkhod (perspektivy issledovaniya)* [Civic activism: an institutional approach (research prospects)]: Polis.
 15. Полюжин М. Поняття, концепт та його структура. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2015. № 4. С. 214–224.
Poliuzhin, M. (2015). Poniattia, kontsept ta yoho struktura [Notion, Concept and Its Structure]. *Naukovyy visnyk Skhidnoyevropeys'koho natsional'noho universytetu imeni Lesi Ukrayinky – Scientific bulletin Lesya Ukrainka Eastern European National University*, 214–224.
 16. Рябцева Н. К. «Вопрос»: прототипическое значение концепта. *Логический анализ языка: культурные концепты*. Москва: Наука. 1991. С. 72–78.
Riabtseva, N. K. (1991). «Vopros»: prototipicheskoye znachenije kontsepta [«Question»: the prototypical meaning of the concept]. *Logicheskij analiz yazyka: kul'turnyye kontsepty – Logical language analysis: cultural concepts*, 72-78. Moscow, Russia: Nauka.
 17. Сура Н. А. Навчання студентів професійно-орієнтованого спілкування іноземною мовою: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 Луганськ, 2005. 20 с.
Sura, N. A. (2005). *Navchannya studentiv profesijno-orijentovanoho spilkuvannya inozemnoyu movoyu* [Teaching students professionally oriented communication in a foreign language]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Luhans'k.
 18. Турбина Е. П. Развитие мотивации изучения иностранного языка у студентов неязыковых специальностей. *Вестник ШПГУ*. 2014. № 1. С. 21–27.
Turbina, Ye. P. (2014). Razvitiye motivatsii izucheniya inostrannogo yazyka u studentov neyazykovykh spetsial'nostey [The development of motivation for learning a foreign language of students of non-linguistic specialties]. *Vestnik SHPGU – Bulletin of Shadrinsk State Pedagogical University*, 21–27.
 19. Чаюк Т. А. Онлайн інструменти для оцінювання іншомовної компетентності студентів вищих закладів освіти: зарубіжний досвід. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 73. № 5. С. 185–205.
Chaiuk, T. A. (2019). Onlayn instrumenty dlya otsinyuvannya inshomovnoyi kompetentnosti studentiv vyshchykh zakladiv osvity: zarubizhnyy dosvid [Online tools for assessment of foreign language competence of students in higher educational establishments: foreign experience]. *Informatsiyni tekhnolohiyi i zasoby navchannya – Information Technologies and Learning Tools*, 185–205.
 1. A Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press. The Edinburgh Building Shaftesbury Road UK-CB2 2RU Cambridge ROYAUME UNI. 200 p., 2001. URL: <http://www.cambridge.org/uk>. (дата звернення 20.04.2020).
A Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press. The Edinburgh Building Shaftesbury Road UK - CB2 2RU Cambridge ROYAUME UNI. 200 p, 2001. Retrieved from: <http://www.cambridge.org/uk>.

2. Alderson J. C. et al. (2015). The diagnosis of reading in a second or foreign language. Routledge, 260 p.
3. Bykov, Valeriy, Yu. et al (2019). Development of information technology for complex evaluation of higher education institutions. *Information Technologies and Learning Tools*, 73 (5). 293–306.
4. Ganschow L., Sparks R. L., Javorsky J. (1998). Foreign language learning difficulties: An historical perspective. *Journal of learning disabilities*. 31 (3). 248–258.

Ivanenko S.

ORCID 0000-0002-7861-1077

Ph.D. in Philological Sciences, Associate Professor,
Head of Department of Foreign Languages for Specific Purposes,
Zaporizhzhia National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) E-mail: stasio19@ukr.net

Tyshchenko V.

ORCID 0000-0002-9540-9612

Dr. Sc. in Physical Education and Sport, Professor,
Professor of Department of Theory and Methods of Physical Training and Sports,
Zaporizhzhia National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) E-mail: valeri-znu@ukr.net

WAYS OF IMPLEMENTATION OF THE FOREIGN LANGUAGE LEARNING CONCEPT IN THE ZAPORIZHZHIA NATIONAL UNIVERSITY

The article deals with the author's Concept of Foreign Languages Learning in Zaporizhzhia National University. Approaches to the modern organization of foreign language training for students of non-linguistic specialties make it possible to identify and comprehensively describe the essential properties of learning. It is noted that learning foreign languages in a professional-oriented sense is recognized as a priority area in the modernization of education. Factors that hinder the quality of foreign language teaching have been identified and described.

The purpose of the work is to substantiate the improvement of the Concept of Foreign Languages Learning in Zaporizhzhia National University, taking into consideration the specificity of foreign language professionally-oriented preparation of students of non-linguistic faculties.

The object of the study is the process of learning foreign languages for foreign language preparation. **The subject of the study** – students of non-linguistic specialties.

The methodology of the study was based on the relevant methodological tools: analysis and synthesis of data from specialized literature and Internet resources, content and meta-analysis, practical experience of leading specialists in the field of foreign language preparation.

The results of the research. It is stated what is necessary condition for establishing the effectiveness of teaching. The results of the questionnaire survey of students of the first and the second courses of non-linguistic faculties of Zaporizhzhia National University have been analyzed. The systematic approach in the organization of foreign language learning for specific purposes has been substantiated. It has been certified that the Concept provides for the study of foreign languages and the achievement of the level of proficiency – B2, which is the standard for the Bachelor's degree and provides special disciplines depending on the faculty. The importance of taking into consideration certain specificity in the process of studying foreign languages is pointed out and relevancy of foreign language for the realization of the tasks of future professional activity of the graduate is indicated.

Conclusions. The ways of improvement of the Concept of Foreign Language Learning in Zaporizhzhia National University, of methodological bases of management of the process of foreign language learning taking into consideration the current tendencies of development of foreign language training are determined.

Keywords: professionally-oriented foreign language preparation, students of non-linguistic specialties, Concept, systematic approach, problems of functioning.

Стаття надійшла до редакції 24.04.2020

Рецензент: доктор історичних наук, професор Г. М. Васильчук